

RESSENYES

CASERO, Just M.: **Quiosc**. Girona, Diputació i Punt Diari, 1981, 247 ps.

Notícia de bibliografia de les comarques gironines

«Quiosc» de Just M. Casero, editat per la Diputació de Girona i «Punt-Diari», ni és ben bé un llibre ni és només un llibre. No és ben bé un llibre perquè no fou escrit així pel seu autor, el jove polític i periodista gironí mort de càncer als trenta-quatre anys, el passat mes de gener. No és només un llibre, no sols perquè és un homenatge pòstum a Casero, sinó també i sobretot perquè és una expressió clara i directa d'ell mateix, del seu pensament i de la seva actitud davant la vida que tan brutalment va perdre fa miy any. Els dos-cents trenta quioscs que va escriure al llarg de 1980 a la darrera pàgina de «Punt-Diari» i que ara es recullen en aquest volum no són solament dos-cents trenta articles, sinó que són ben bé dos-cents trenta fulls del seu diari personal.

El periodista Just M. Casero és difícil de classificar entre els gèneres a l'ús en la premsa catalana actual. Des de sempre, des dels seus primers articles a «Vida Parroquial» de Figueres, els anys 60, els seus primers reportatges a «Presència» i fins i tot les seves cròniques al «Tele/èXprés» de fa vuit i deu anys, tendia a desbordar les normes clàssiques dels gèneres informatius i a donar als seus escrits un to inconfundible, la vibració genuïna de la seva experiència vital.

«El «Quiosc» era al cap de deu anys la represa de «La Pipa», aquella primera columna d'opinió que «Presència» li va oferir i que la suspensió de la revista va engegar en orris en despuntar l'estiu de 1971. Poques tasques hi ha tan difícils i de tanta responsabilitat en el periodisme com la de fer un article cada dia i en Just M. Casero se'n va sortir admirablement. Els seus quioscs eren un punt de referència indefugible i no sols perquè el seu autor fos un dirigent destacat del socialisme gironí amb responsabilitats polítiques remarcables, sinó a més i sobretot perquè Casero ha estat un home singular. No es tracta pas de mitificar ningú, ni de bon tros, però la mort d'un home, la mort d'un home jove amb una dimensió pública com la seva, ens obliga de ple a analitzar la seva figura i la seva obra i a situar exactament els perfils de la seva personalitat.

La columna de Just M. Casero havia aportat una nota refrescant i renovadora al periodisme gironí contemporani. A part l'estil, la seva era una visió distinta. Una visió sens dubte inspirada per una ideologia molt concreta, el socialisme, d'altra banda la que va obtenir el suport majoritari de l'electorat tant a les eleccions a Corts com a les municipals. Però els seus articles no eren exactament els d'un polític, com ell mateix no era tampoc un polític a l'ús. Es la visió d'un home que viu intensament la realitat

d'una època de canvis i que la viu no només com a regidor o com a diputat provincial, sinó també des del moviment dels barris, des de l'acció sindical, de l'activisme cultural, des de les preocupacions quotidianes d'un pare de família jove, des del compromís d'un cristià d'esquerres i d'un nacionalista català vingut d'Extremadura, fill de família humil i company i amic dels gitans de Figueres.

En aquest sentit, en Just M. Casero ha representat una visió qualificada dels nous gironins, analista crític d'una Girona grisa i negra que tot i això li havia guanyat la voluntat. Els quioscs d'en Just són així l'expressió viva i quotidiana d'una ciutat, d'un temps i àdhuc d'un diari, el «Punt-Diari», la paternitat del qual li correspon en gran part. Un gènere i un estil difícilment trasplantables en un altre context.

El fet més singular del llibre que comentem és que sens dubte, sense la mort del seu autor, potser no hauria existit. Jo vull subratllar, però, que a més de l'home, de l'amic, del periodista i del polític, hem perdut també un escriptor. En Just M. Casero ha estat allò que sovint se'n diu un escriptor de raça. El seu estil és bell i viu, expressiu i poderós, un estil planer i directe, un català del carrer ple de recursos literaris que mai no s'hi veuen forçats, ans al contrari, un estil càlid i carregat sempre d'un punt d'ironia, d'una sornegueria molt personal, paradoxal fins al punt d'arribar a pronosticar sense saber-ho la seva pròpia mort aquell dia que va encapçalar el quiosc amb un «Jo, que moriré de càncer».

El «Quiosc» resta així com un tast mínim del bon escriptor que sens dubte hauria arribat a ser, si és que veritablement no hi ha coses inèdites que valgui la pena publicar. Dels quatre companys que vàrem fer junts el nostre debut editorial amb aquell ja llunyà «Girona grisa i negra» de fa nou anys, només en Just no havia pogut donar encara el pas següent de publicar almenys el seu primer llibre sol. No és just que s'hagi hagut de conformar amb aquest «Quiosc» pòstum, ell que era el més bon escriptor de tots quatre.

En Just M. Casero tenia al cap feia anys una novella amb la qual sempre ens assegurava que un dia guanyaria el premi Bertrana. Va començar a escriure diverses coses, però no donava l'abast. El polític, el periodista, l'home d'acció, el ciutadà, en definitiva, ofegaven l'escriptor, li robaven el temps. Ell, optimista, creia en la vida i confiava en el futur, però la vida el traï i ens ha privat d'un home valuós, encara poc conegut arreu de Catalunya, però molt apreciat, tant a Figueres, on va créixer i es va fer apassionadament català, com a Girona, on hi havia anat a viure i s'havia fet ja imprescindible, deixant un buit que costarà molt d'omplir.

Jaume Guillaumet

BIBLIOGRAFIA GIRONINA RECENT

Annals 1979. Olot, Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i comarca, 1980 [1981].

BADIA I HOMES, Joan: **L'arquitectura medieval de l'Empordà.** II-B-Alt Empordà (Pont de Molins-Vilaür). Girona, Diputació, 1981, 459 ps.

CASERO, Just M.: **Quiosc.** Girona, Diputació i Punt Diari, 1981, 247 ps.

Estudi General. Revista del Col·legi Universitari de Girona. Núm. 1, volum 1. Girona, Gràfiques Curbet, 1981, 287 ps.

Fórtica V. Fargnoli. Recopilació i selecció a càrrec d'Emili Massanas. Girona, Ajuntament i Diputació, 1981, s/p.

GASSIOT, Xavier i RIERA, Miquel: **Itinerari Zona Volcànica de Catalunya. Castellfolit, Sant Joan les Fonts, Olot, Santa Pau.** Universitat Autònoma de Barcelona, 1981, 36 ps.

Grup d'Estudis de l'Alt Pirineu - Institut d'Estudis Ceretans: **La Cerdanya, recursos econòmics i activitat productiva.** Barcelona, Caixa d'Estalvis de Catalunya, 1981, XV + 335 ps.

MARQUES i CASANOVAS, J.: **Indrets de Girona (III).** Girona, Grafis Sant, 1981, 205 ps.

Museu d'Art. Catàleg. Girona, Diputació, 1981, 95 ps.

PUIG-FERRAN, J. i A. PUIG: **Besalú.** Barcelona, Ed. Andreu Puig, 1981, 32 ps.

REIXAC, Baldiri: **Instruccions per a l'ensenyança de minyons.** Tom II. A cura de S. Marquès i A. Rossich. Girona, Col·legi Universitari, 1981, CXXIV + 294 ps.

* * *